

Herra Koivuniemi pantu viralta

– 30 vuotta ruumiillisen
kurittamisen kieltämisestä

Lastensuojelun Keskusliiton Taloustutkimuksella
teettämän kyselyn tulokset 2014
Heikki Sariola

”Lasta tulee kasvattaa siten, että lapsi saa osakseen ymmärtämystä, turvaa ja hellyyttä. Lasta ei saa alistaa, kurittaa ruumiillisesti eikä kohdella muulla tavoin loukkaavasti. Lapsen itsenäistymistä sekä kasvamista vastuullisuuteen ja aikuisuuteen tulee tukea ja edistää.”

Laki lapsen huollosta ja tapaamisoikeudesta 1983/361, 1 §, 3. momentti

ISBN 978-952-7002-04-9

Tänä vuonna tulee kuluneeksi 30 vuotta siitä, kun ruumiillisen kurituksen käyttö kiellettiin Suomessa. On siis luonteva hetki tarkastella mitä tuon historiallisen muutoksen jälkeen on tapahtunut.

Lain säätämistä edelsi laaja kansalaiskeskustelu ja mielipiteet jakoutuivat voimakkaasti siitä, tulisiko kuritus hyväksyä vai ei.

Tuolloin elettiin aivan erilaisessa maailmassa kuin nyt. Vaikka Suomi oli sangen maallistunut yhteiskunta, perusteltiin kurituksen käyttöä vielä silloin tällöin raamatunlausein. Noin puolet kansalaisista piti mielipidetiedusteluissa ruumiillisen kurituksen käyttöä hyväksyttävänä. Keskustelussa lasten ruumiillisesta kurituksesta kiinnitettiin huomiota kurituksen kielteisiin psyykkisiin seurauksiin lapselle. Korostettiin sitä, että väkivalta lisää lapsen ahdistuneisuutta, katkeroituneisuutta, levottomuutta ja aggressiivista häiriökäyttäytymistä. Tämä kaikki pitää edelleen paikkansa. Niin ikään pitää paikkansa, että kurituksen käyttö haittaa lapsen ja vanhemman luottamuksellisia välejä ja sisarusten suhteita.

Keskusteluissa esiintyi silloin, kuten toisinaan nykyäänkin, huolestuneisuutta niin sanotun ”vapaan kasvatuksen” pelottavista seurauksista: lapsista tulee, näin pelättiin, vapaan kasvatuksen seurauksena edesvastuuttomia, muista piittaamattomia ja itsekkäitä öykkäreitä, alkoholisoituneita renttuja ja Kassi-Almoja. Tästä oletetusta lopputuloksesta syytettiin vapaata kasvatusta ja sitä suosineita kasvatustalon ammattilaisia, jotka halusivat estää kieltämisestä äidin ja isän lellipossuilta heidän pienintäkään oikkuaan.

Vapaa kasvatustalon oli kiellon vastustajien väittelyn tarpeisiin kehittämä irvikuva uusista inhimillisemmistä kasvatustavoista, joissa lapsen kanssa pyrittiin keskustelemaan ja neuvomaan häntä kannustavassa hengessä. Sellaista vapaata kasvatusta, jossa lasten huonoon käytökseen tai vaikkapa väkivaltaisuuksiin ei saisi mitenkään puuttua, eivät kasvatustalon ammattilaiset ole missään vaiheessa suositelleet. Yleensä suosituksissa ja ohjeissa on korostettu rakkautta ja rajoja. Puhe turvallisten rajojen ja järjestyksen merkityksestä lapsen kasvulle on tuskin voinut jäädä huomaamatta keneltäkään, joka on asiaa vähänkään seurannut.

Tämä ei tietenkään merkitse sitä, ettekö piittaamatonta ja holtitonta kasvatusta esiintyisi todellisuudessa. On olemassa vanhempia, joilla on vaikeuksia vetää järjeviä rajoja omille lapsilleen ja jotka saattavat sysätä pienillekin lapsille liikaa valtaa asioista, joista aikuisten tulisi päättää, tai jotka eivät osaa opettaa lapsilleen muiden ihmisten huomioonottamisen tärkeyttä. Nämä seikat ovat kuitenkin oma ongelmansa eivätkä seurausta siitä, että lasta ei saa lyödä tai pahoinpidellä. On muitakin vaihtoehtoja kuin piittaamattomuus tai väkivalta. On mahdollista ohjata lasta ystävällisesti ja hänen ikätasoiset kykynsä ja edellytyksensä huomioon ottaen. Lapsen ohjaaminen ja rajojen asettaminen ei estä hellittelemästä lasta. Molemmilla on paikkansa tilanteesta riippuen ja lapsi tarvitsee molempia.

Yhtä kaikki 1980-luvulla kuritusväkivaltaan (tai ruumiilliseen kuritukseen, kuritusväkivalta -termihän on syntynyt 2000-luvulla) suhtauduttiin ikään kuin yhtenä mahdollisena vaihtoehtona, jonka hyvistä ja huonoista puolista käytiin väittelyä. Tuolloin ei keskustelussa vielä ollut juurikaan noussut esiin lapsen oikeuksien näkökulma. Ajatus siitä, että lapsille kuuluisivat samat oikeudet yhteiskunnan takaamaan suojaan pahoinpitelyä vastaan kuin aikuisillekin, ei ollut vielä lyönyt itseään läpi.

Tänä vuonna tulee kuluneeksi 25 vuotta Lapsen oikeuksien sopimuksen hyväksymisestä. LOS on virstanpylväs. Siinä luotiin kansainvälinen ihmisoikeussopimus, joka koskee nimenomaan lapsen ihmisoikeuksia. Tältä pohjalta on myös lapsiin kohdistuvan väkivallan vastainen työ voinut edetä lapsen ihmisoikeuksia korostavaan suuntaan. Kyse väkivallattomassa kasvatuksessa ei ole siitä, että tarkoituksenmukaisuussyistä oltaisiin lyömättä lapsia, vaan kyse on perustavanlaatuisesta periaatteellisesta kannasta.

Yhdistyneet kansakunnat asetti vuonna 2009 tavoitteeksi kieltää ruumiillinen kuritus kaikkialla maailmassa. Tällä hetkellä kuritusväkivalta on kielletty 36 valtiossa. (<http://www.endcorporalpunishment.org/pages/frame.html>)

Lastensuojelun Keskusliitto on seurannut kuritusväkivaltaan kohdistuvia asenteita jo 1980-luvulta alkaen. Kyselyiden toteutusta varten Lastensuojelun Keskusliitto on saanut avustusta oikeusministeriön rikosentorjuntaneuvostolta.

Kyselyn tarkoitus

Kyselyn tarkoitus on ollut jatkaa seurantaa, jota keskusliitto on tehnyt useita kertoja 2000-luvulla ja kartoittaa suhtautumista lapsiin ja kasvatukseen sekä kuritusväkivallan käyttöön Suomessa.

Keskusliitto aloitti kyselyt 2000-luvulla tarkoituksena seurata suunnitteilla olleen ja sittemmin vuosina 2006–2007 toteutetun Älä lyö lasta -kampanjan vaikutuksia. Vertailtavuuden säilyttämiseksi kyselyyn valittiin tuolloin sama kysymys, jota oikeuspoliittinen tutkimuslaitos oli käyttänyt vuosina 1981 ja 1986 toteuttamissaan kyselyissä.

Keskusliiton 2000-luvulla toteuttamissa kyselyissä on myös useita uusia kysymyksiä samasta aihepiiristä.

Otoskoko, otantamenetelmä ja tutkimuksen kenttätyön ajankohta

Seuraava selostus on suora lainaus Taloustutkimuksen raportista.

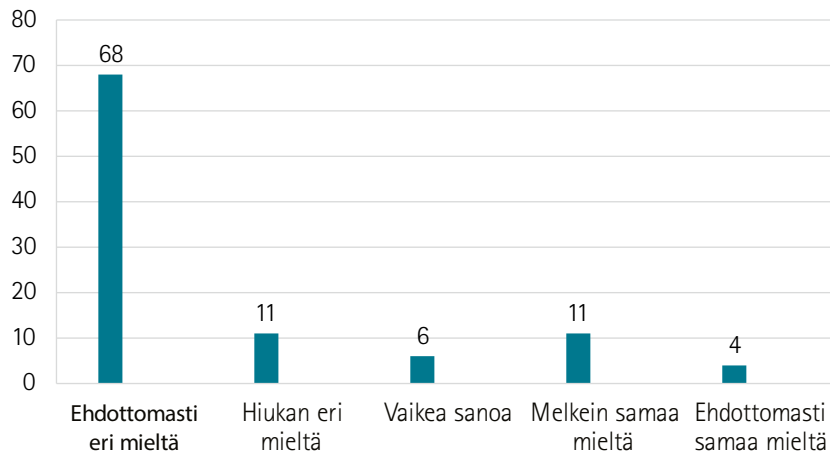
”Tutkimus on tehty henkilökohtaisina haastatteluina osana Omnibus-tutkimusta, jossa kohderyhmänä on Suomen 15–79-vuotias väestö Ahvenanmaata lukuun ottamatta. Tiedonkeruu tapahtuu kannettavilla tietokoneilla pääsääntöisesti vastaajien kodeissa. Tutkimuskysymykset esitettiin vastaajille rotatoidussa järjestyksessä. 207 haastattelua on tehty halleissa.

Tutkimuksessa haastateltavina oli yhteensä 1062 henkilöä. Otos muodostettiin kiintiöpoiminnalla, jossa kiintiöinä olivat kohderyhmän valtakunnallinen ikä-, sukupuoli-, lääni- ja kuntatyypijakauma. Haastatteluja tehtiin 85 paikkakunnalla, joista kaupunkeja oli 50 ja muita kuntia 35. Otos on painotettu kohderyhmää vastaavaksi. Painotetut N-luvut vastaavat Suomen 15–79-vuotiaista väestöstä tuhansina (SVT 31.12.2011).

Haastattelut tehtiin 23.1.–9.2.2014. Haastattelutyöhön osallistui 49 Taloustutkimus Oy:n koulutettua tutkimushaastattelijaa. Tätä tutkimusta varten haastattelijoille annettiin kirjalliset työohjeet. Haastattelijoiden työtä valvottiin haastattelijakohtaisilla atk-taulukoinneilla sekä vastaajille puhelimitse tehdyillä pistokokeilla.”

Väkivallan suosio vähentynyt entisestään

Suhtautuminen kuritusväkivaltaan

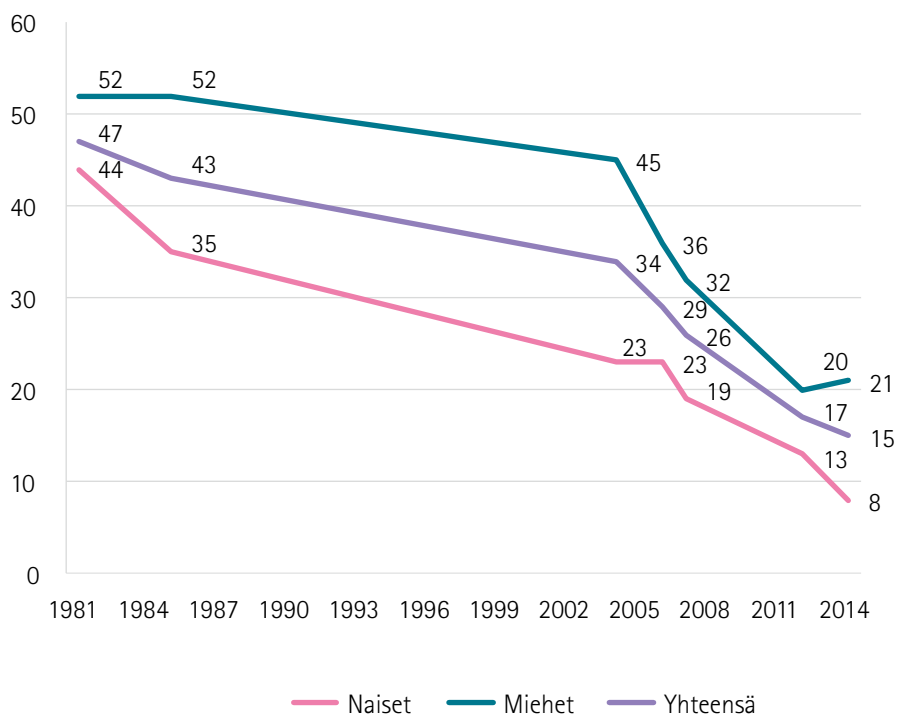

Kuvio 1. Asenne ruumiillisen kurituksen käyttöön.

Vastaukset kysymykseen: "Lasten ruumiillinen kurittaminen on ainakin poikkeustapauksessa hyväksyttävä kasvatuskeino", % vastaajista. Lastensuojelun Keskusliitto ja Taloustutkimus, huhtikuu 2012 ja helmikuu 2014.

Ehdottomasti samaa mieltä esitetyn väitteen kanssa oli neljä prosenttia vastaajista eli varma kuritusmyönteisestä kannastaan on enää neljä sadasta suomalaisesta. Melkein samaa mieltä esitetyn väitteen kanssa oli 11 prosenttia vastaajista. Vastaavasti kuritusväkivaltaa vastusti ehdottomasti jo lähes 70 % vastaajista ja tämän lisäksi varauksellisesti suhtautui 11 prosenttia.

Tulosten merkitystä voi arvioida historiallista taustaa vasten. Kuviossa 2 on esitetty mielipiteiden kehitys kuluneiden runsaan 30 vuoden aikana. Ensimmäisen kyselyn aikaan vuonna 1981 kurituksen kieltävä laki ei vielä ollut voimassa. Toinen kysely on tehty aikana, jolloin laki oli ollut voimassa alle kaksi vuotta.

Kuvio 2. Kuritusta koskevien asenteiden muutos 30 vuodessa.

Vastaukset kysymykseen: "Lasten ruumiillinen kurittaminen on ainakin poikkeustapauksessa hyväksyttävä kasvatuskeino", % vastaajista. Ehdottomasti tai jossain määrin samaa mieltä olleet vuosina 1981, 1985, 2004, 2006, 2007, 2012 ja 2014.

- Kyselyt vuosina 1981 ja 1985 Peltoniemi, Oikeuspoliittinen tutkimuslaitos.
- Vuodet 2004–2014 Lastensuojelun Keskusliitto ja Taloustutkimus.

Ensimmäisten vuosien aikana ei miesten asenteissa tapahtunut muutosta, mutta naisten keskuudessa kurituksen suosio alkoi laskea nopeasti. Sitten muutos käynnistyi myös miesten keskuudessa ja toisaalta hidastui naisten keskuudessa. Vuoteen 2004 tultaessa ei miesten asenteissa ollut vielä tapahtunut suurta muutosta ja ero miesten ja naisten asenteiden välillä oli tuolloin suurimmillaan.

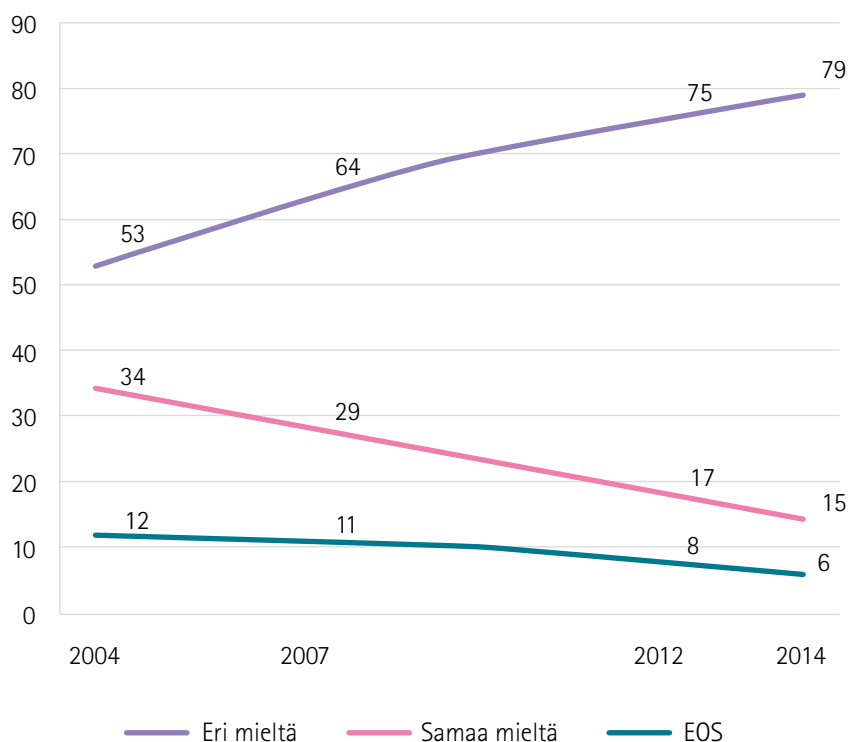
Jos ajatellaan asiaa vielä kauemmaksi menneisyyteen, ennen ensimmäistä kyselyä vuonna 1981, ovat asenteet varmasti olleet paljonkin kuritusmyönteisempiä. Suuri muutos on varmasti tapahtunut jo silloin, kun keskustelu asiasta on alkanut ja itse kurituskiellon säätäminen on nostettu keskusteluun ja sittemmin hyväksytty laiksi.

Muutosta voi pitää hämmästyttävänä. Pelkästään kymmenessä vuodessa (2004–2014) on kurituksen hyväksyjien määrä pudonnut lähes 20 prosenttiyksikköä 34 prosentista 15 prosenttiin. Sitä edeltäneinä 21 vuotena kehitys oli myös myönteistä, mutta muutos hitaampaa. Nyt näyttää käynnissä olleen todellinen murros, jossa aiemmin vallinnut normi hylätään ja tilalle tulee uusi. Vuosiin 2006–2007 sijoittui Lastensuojelun Keskusliiton Älä lyö lasta -kampanja, jonka vaikutus saattaa heijastua kehityksessä.

Miesten ja naisten suhtautumistavassa on kautta vuosien ollut ero: miehet ovat hyväksyneet kurituksen naisia useammin. Tässä mittauksessa ero on 13 prosenttiyksikköä. Suurimmillaan ero oli vuoden 2004 kyselyssä: silloin miehistä kurituksen hyväksyi vielä 45 %

kun naisista hyväksyjä oli enää 23 %. Sitten myös miesten asenteissa tapahtui jyrkkä muutos ja hyväksyjien osuus putosi 20 prosenttiin vuoteen 2012 mennessä. Nyt miesten suhtautuminen on lähes ennallaan kahden vuoden takaiseen tilanteeseen verrattuna. Yksittäinen kysely ei kuitenkaan merkitse sitä, että muutos olisi pysähtynyt. Myös naisilla oli samanlainen pysähdys vuosien 2004 ja 2006 kyselyissä.

Kuviossa 3 on esitetty kuritukseen myönteisesti ja kielteisesti suhtautuvien sekä epätietoisien määrän kehitys vuosina 2004–2014.

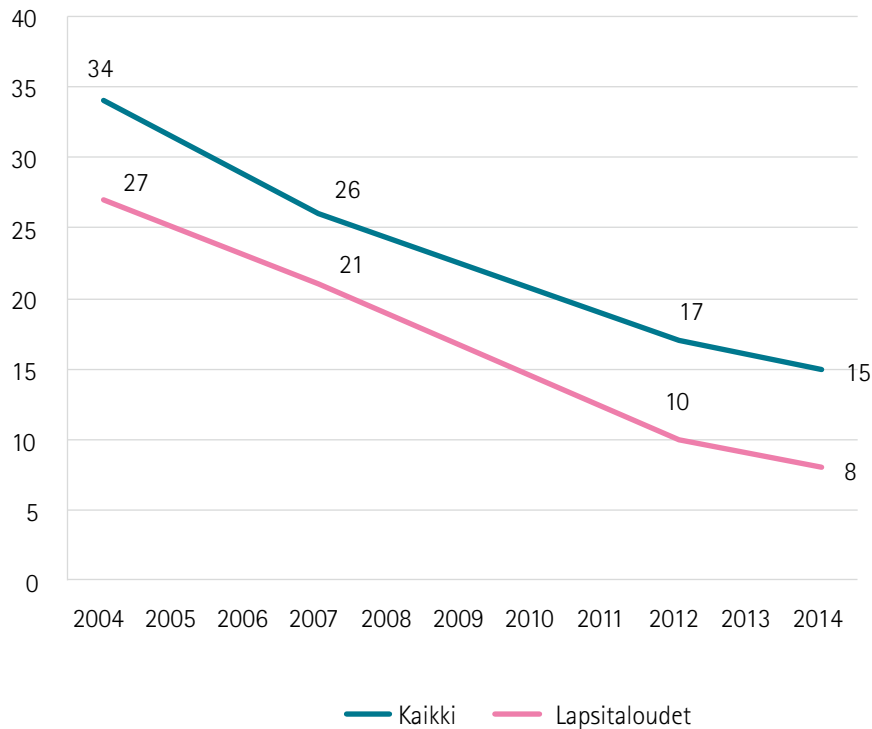

Kuvio 3. Kuritukseen myönteisesti ja kielteisesti suhtautuvien sekä epätietoisien määrän kehitys vuosina 2004–2014.

Vastaukset kysymykseen: "Mitä mieltä olette väitteestä: Lasten ruumiillinen kuritus on ainakin poikkeustapauksissa hyväksyttävä kasvatustapa?"

Väitteen kanssa eri mieltä olevien määrä on noussut tasaisesti 2000-luvulla ja vastaavasti sen hyväksyvien määrä on laskenut tasaisesti. Samalla on tapahtunut mielipiteiden seestymistä siinä mielessä, että epävarmojen vastaajien määrä on laskenut puoleen kymmenen vuoden takaisesta tasosta.

Lapsiperheiden asenteet verrattuna koko väestön asenteisiin

Kuvio 4. Lapsitaloudet verrattuna koko väestöön.

Vastaukset kysymykseen: "Lasten ruumiillinen kurittaminen on ainakin poikkeustapauksessa hyväksyttävänä kasvatuskeino", % vastaajista. Ehdottomasti tai jossain määrin samaa mieltä olleet 2004, 2007, 2012 ja 2014.

Lastensuojelun Keskusliitto ja Taloustutkimus

Kuviossa 4 verrataan koko väestön asenteiden ja lapsiperheiden vanhempien asenteiden kehitystä 2004–2014. Kehitys on mennyt tasatahtia ja pudotus on molemmissa 19 prosenttiyksikköä. Erityisen ilahduttavaa ja merkityksellistä lasten kannalta on se, että juuri lapsiperheiden vanhempien keskuudessa kurituksen hyväksyntä on kaikkein vähäisintä, enää kahdeksan prosenttia hyväksyy kurituksen.

Väkivallan muodosta riippumatta lapsiperheet suhtautuvat kaikkeen väkivaltaan ja kuritukseen selvästi muuta väestöä kielteisemmin. Luultavasti tässä on kyse myös siitä, että nuoremmat ikäluokat ovat jo omaksuneet vähemmän väkivaltaa suosivat kasvatusmenetelmät ja vanhemmat ikäluokat pitävät kiinni aiemmin omaksutuista käsityksistään.

Kysymysten muotoilun vaikutus tuloksiin

Kuviossa 5 on vertailtu lapsiperheiden vastauksia vuosilta 2012 ja 2014, kun väkivallan käyttöä kysytään käytettyjä termejä vaihdellen.

Esitetyt kysymykset:

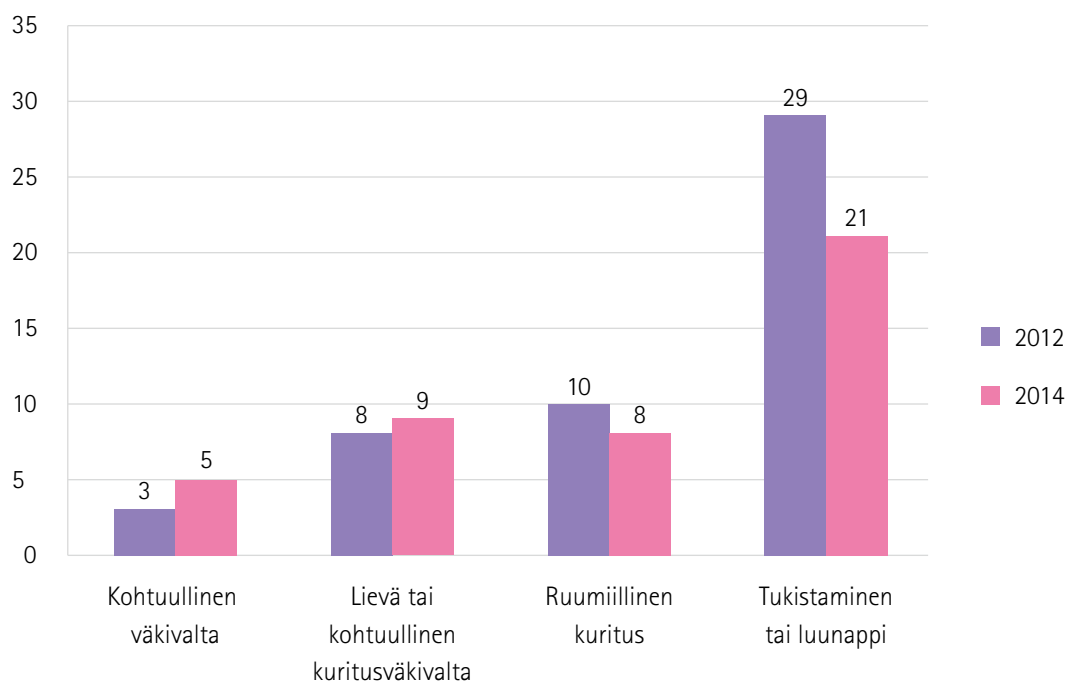
Kysymys 1. *Lasten ja vanhempien välillä esiintyy joskus ristiriitoja, joita ratkaistaan eri tavoin. Mitä mieltä olette seuraavasta väittämästä: Lasten ja vanhempien välillä esiintyviä ristiriitoja on ainakin poikkeustapauksissa oikeutettua ratkoa kohtuullista väkivaltaa käyttäen.*

Kysymys 2. *Mitä mieltä olette väittämästä: On ainakin poikkeustapauksissa hyväksyttävää, että vanhemmat käyttävät lapsiinsa lievää tai kohtuullista kuritusväkivaltaa.*

Kysymys 3. *Mitä mieltä olette väittämästä: Lasten ruumiillinen kuritus on ainakin poikkeustapauksissa hyväksyttävä kasvatuskeino.*

Kysymys 4. *Mitä mieltä olette väittämästä: Lapsen tukistaminen tai luunapin antaminen on ainakin poikkeustapauksissa hyväksyttävää.*

Vastausvaihtoehdot olivat: ehdottomasti samaa mieltä, melkein samaa mieltä, vaikea sanoa, hiukan eri mieltä ja ehdottomasti eri mieltä.

Kuvio 5. Kysymyksessä käytettyjen ilmaisujen vaikutus väkivalta-asenteisiin vuosina 2012 ja 2014. Lapsiperheiden vastausjakaumat, % vastanneista, ehdottomasti tai melkein samaa mieltä olleiden osuudet.

Kuvio osoittaa suurin piirtein samanlaisen järjestyksen kysymyksen vaikutuksesta vastauksiin kuin kaksi vuotta sitten. Harvimminkin väkivaltainen teko hyväksytään, jos sitä nimitetään kohtuulliseksi väkivallaksi. Kun tekoa kutsutaan kuritusväkivallaksi, siitä tulee vastaajille hyväksyttävämpää. Samoin hyväksyttävämpänä väkivaltaa pidetään, jos sitä nimitetään ruumiilliseksi kuritukseksi. Kaikkein suopeimmin väkivaltaan suhtauduttiin, kun kysymyksessä puhuttiin vain tukistamisesta tai luunapeista. Ilmeisesti kaikki vastaajat eivät miellä näitä väkivallaksi.

Myönteistä on se, että myös tukistamisen ja luunappien suosio näyttää selvästi vähentyneen kahden vuoden aikana. Kohtuullisen väkivallan, lievän tai kohtuullisen kuritusväkivallan ja ruumiillisen kurituksen muutokset vuosien 2012 ja 2014 välillä ovat pieniä ja vaikeasti tulkittavia. Kyseessä voivat hyvin olla satunnaiset vaihtelut. Tulevat kyselyt antanevat selvyyttä tähän asiaan.

Tietoisuus lain kurituskiellosta

Kurituksen käytön kieltäminen lainsäädännössä tunnetaan edelleen erittäin hyvin. 95 prosenttia tiesi, että laki ei salli kurituksen käyttöä. Miehet tunsivat asian hieman paremmin kuin naiset, mutta ero ei ollut suuri (naiset 94 % vs. miehet 97 %). Tulos on hieman huonompi kuin viime kyselyssä 2012 (97 %). Vuonna 2006 kiellon tunsivat 94 prosenttia vastaajista.

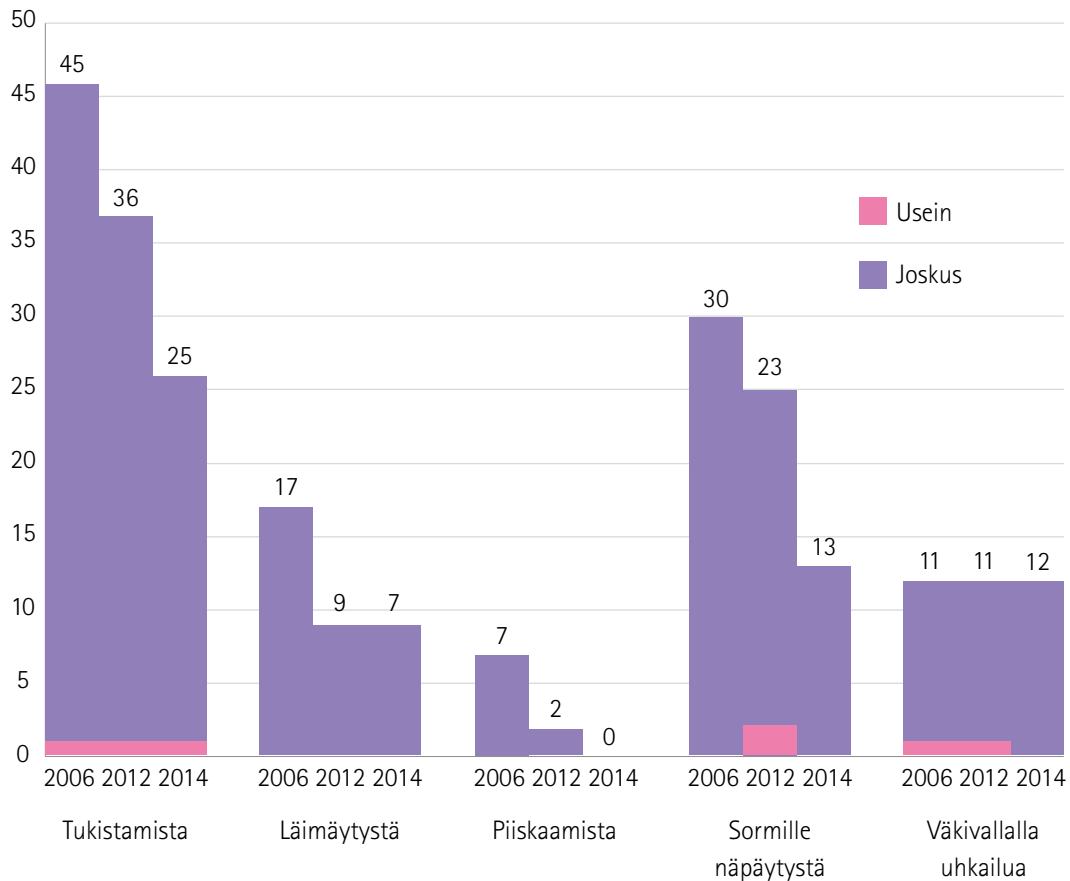
Lienee niin, että kurituskiellon tunnettuudessa on saavutettu se taso, joka realistisesti voidaan odottaa saavutettavan. Väestössä on aina ihmisiä, jotka eivät tunne aivan yleisestikään tiedossa olevia tosiasioita.

Väkivallan käyttö omia lapsia kohtaan

Vanhempien omaa väkivallan käyttöä on kysytty samoilla kysymyksillä vuodesta 2006 (2006, 2007, 2012 ja 2014). Kuviossa 6 vertaillaan vuosia -06, -12 ja -14. Kysymyksen muotoilu oli *"Oletteko käyttänyt omien lastenne kasvatuksessa tukistamista? Lämäytystä? Piiskaamista? Sormille näpäytystä? Väkivallalla uhkailua?"*

Kuvio 6 osoittaa, että kaikki nämä, lukuun ottamatta väkivallalla uhkailua, ovat vähentyneet voimakkaasti. Piiskaaminen näyttää käytännössä siirtyneen historiaan. Runsaan tuhanen hengen otokseen oli sattunut kaksi henkilöä, jotka ilmoittivat piiskanneensa lapsiaan.

Väkivallalla uhkailu on tietenkin aggressiivista käytöstä ja on kasvatukseen huono sikäli, että toteuttamatta jäävät uhkaukset menettävät nopeasti tehonsa. Toisaalta lapsiin kohdistuva fyysinen väkivalta on rikollista ja tuottaa itsessään huonon tuloksen. Väkivallalla uhkaileva vanhempi syö väistämättä omaa arvovaltaansa.

Kuvio 6. Vanhempien väkivallan käyttö.

Vastaukset kysymykseen: "Oletteko käyttäneet omien lastenne kasvatuksessa tukistamista? Lämäytystä? Piiskaamista? Sormille näpätystä? Väkivallalla uhkailua?"

Kysymys "Oletteko käyttänyt omien lastenne kasvatuksessa kovakouraista kiinni tarttumista tai kovakouraista retuuttamista?" (ei mukana kuviossa) tuotti käytännössä saman vastausjakauman kuin kaksi vuotta sitten, jolloin asiaa ensi kerran kysyttiin. Tuolloin kielteävän vastauksen antoi 79 prosenttia ja nyt 80 prosenttia vastaajista. Tuolloin 21 prosenttia ja nyt 19 prosenttia vastasi retuuttaneensa "joskus" kovakouraisesti. Nyt yksi prosentti vastasi retuuttaneensa "usein".

Yhteenveto

Tuloksia tarkastellessa johtopäätös on väistämättä se, että viime vuosina olemme eläneet voimakkaan myönteisen murroksen aikaa. Väkivallan käyttö lapsia kohtaan on selvästi menettänyt suosiotaan. Varsinkin viimeiset kymmenen vuotta ovat merkinneet suurta muutosta. Tältä pohjalta voidaan todeta, että ruumiillisen kurituksen kieltevä laki ja sen jälkeen seurannut kehitys Suomessa ovat olleet valtava menestystarina.

Syitä muutokselle on varmasti monia. Johdannossa jo todettiin, että itse laki, neuvonta ja ajattelun siirtyminen lapsen ihmisoikeuksien korostamiseen ovat osaltaan edesauttaneet kehitystä.

Taustalla lienee kuitenkin monia laajempiakin yhteiskunnallisia kehityskulkuja, jotka ovat vaikuttaneet asiaan vuosikymmenten kuluessa.

Koulutustason ja sivistystason nousu ovat varmasti osaltaan vähentäneet väkivallan hyväksyttävyyttä ja parantaneet käytöstapoja ylipäätään. Elintason nousu pitkällä tähtäimellä on merkittävä ja tehnyt elämästä monella tavalla helpompaa, vähentäen täten vanhempien stressiä ja paineita väkivallan käyttöön.

Suuri muutos on tapahtunut myös siinä, ettei lapsia enää pitkään aikaan ole pidetty pienikokoisina aikuisina. Lapsen kehitys tunnetaan paljon aikaisempaa paremmin. Tiedetään, että on hyödytöntä vaatia lapselta asioita, joita hänen kehitystasonsa ei vielä tee mahdolliseksi. Toisaalta myös tiedetään, että iän karttumisen ja lapsen kehityksen myötä monet asiat ratkeavat itsestään.

Kun asenteet muuttuvat väestötasolla, se ei useinkaan merkitse sitä, että yksittäiset ihmiset muuttaisivat mielipidettään. Muutos tapahtuu pikemminkin siten, että nuoremmat sukupolvet omaksuvat uusia asenteita nuoruudessaan ja sukupolvien kierrossa uudet näkemykset valtaavat alaa. Tämä on näkynyt myös kuritusväkivaltaa kartoittaneissa kyselyissämme, joissa vanhemmat ikäluokat ovat nuorempia useammin hyväksyneet kurituksen käytön. Vuosien kuluessa heidän osuutensa vastaajista on laskenut. Vähitellen alamme saavuttaa rajan, jossa uudet väkivallattomat näkemykset alkavat olla kattavia.

Mikä tulevaisuuden kehitys sitten tulee olemaan? Luultavasti nykyinen kehitys jatkuu vielä joitakin vuosia. Pysähtyykö kehitys jollekin matalalle tasolle, jolla muutama prosentti väestöstä hyväksyy kuritusväkivallan, jää nähtäväksi. Suomi on tällä hetkellä yksi niistä 36 maailman maasta, jossa väkivallan käyttö on kokonaan kielletty. Olemme olleet tässä kehityksen kärkeä, sillä Suomi oli toinen maa maailmassa, jossa eksplisiittinen ruumiillisen kurituksen kieltö tuli lakiin. Valtaosa maista on tullut kiellon piiriin vasta 2000-luvulla ja suurin osa valtioista ei siis vielä pyri estämään lasten väkivaltaista kohtelua. Tästä syystä Suomeen muuttajissa väistämättä on ihmisiä, joiden asenteet ovat kurituksen hyväksyviä ja joille kurituskieltö on uusi asia.

Työtä riittää kuitenkin koko väestön keskuudessa. Tästäkin kyselystä näemme, että asenteiden muutos ei automaattisesti siirry asenteiden mukaiseksi toiminnaksi. Ihmisen itsehillintä voi pettää ja väkivaltainen impulssi yllättää tekijän itsensäkin. Tästä syystä vanhempien on hyvä miettiä erilaisia kasvatustilanteita etukäteen ja suunnitella päiväohjelmiaan myös siten, että tyyppillisten stressitilanteiden syntyä pyritään välttämään. Toiseksi olennaisen tärkeitä on vanhemman oma sitoutuminen väkivallattomaan käytökseen.

Vuoden 2008 lapsiuhritutkimus osoitti, että lapsiin kotona kohdistuva väkivalta oli huomattavasti vähentynyt verrattuna vastaavan tutkimuksen antamiin tietoihin vuodelta 1988. Myöhemmin tänä vuonna ilmestyy uusi lapsiuhritutkimus, jonka tiedot on kerätty koululaisilta vuonna 2013. Silloin saamme nähdä mitä lasten ja nuorten vastaukset kertovat kehityksestä.

Tavoitteena asennemuutoksessa tulee olla tilanne, jossa keskustelu ja väittely lapsiin kohdistetun väkivallan hyödyllisyydestä tai haitallisuudesta koetaan yhtä mielettömänä kuin nyt koettaisiin pohdiskelu puolison pahoinpitelyn etu- ja haittapuolista.

